

یادداشت

هوش مصنوعی و بورس اوراق بهادار

علی جوانمردی

تحلیلگر مسائل اقتصادی

هوش مصنوعی یک چشم‌انداز آینده‌نگرانه نیست، بلکه چیزی است که امروز وجود دارد و با بخش‌های مختلف زندگی ما ادغام شده و به تدریج در مسیر روزمره زندگی مستقر می‌شود. ورود هوش مصنوعی حوزه‌هایی مانند امور مالی، امنیت، مراقبت‌های بهداشتی، مراودات اجتماعی، ...

ادامه در همین صفحه

سخن روز

فرصت نیویورک و دیپلماسی عمومی

بهمن حسین پور

سفیر پیشین ایران در ترکیه

سفر رئیس جمهور پزشکیان به نیویورک برای حضور در نشست سالانه مجمع عمومی سازمان ملل فرصتی برای تبادل نظر و بیان دیدگاه‌ها و مواضع ایران به صورت مستقیم است و اهمیت زیادی دارد. ملاقات‌هایی که در حاشیه این نشست انجام می‌شود عموماً ...

صفحه ۲

«آرمان ملی» از رحلت آیت‌الله... شبیری زنجانی گزارش می‌دهد

درگذشت فقیه اصولی برجسته

آرمان ملی: از کنار خبر درگذشت آیت‌الله... سیدموسی شبیری زنجانی، به عنوان یکی از موثرترین اساتید حوزه‌های علمیه نمی‌توان به سادگی گذشت. اهمیت او را باید در جایگاهی جست‌وجو کرد که طی چند دهه در حوزه علمیه قم به دست آورده بود. جایگاهی که بر سابقه علمی، تدریس، شاگردپروری و اعتبار حوزوی تکیه داشت. به همین دلیل، برای شناخت آیت‌الله... شبیری زنجانی باید او را از منظر سنت علمی حوزه بررسی کرد. وی به عنوان یک فقیه و اصولی برجسته در دانش رجال نیز تبحر بسیار بالایی داشت و صاحب سبک بود. همین موضوع به وی چنان تشخیصی داده بود که تقریباً تمام حوزوی‌های شناخته شده او را در کنار فقه و اصول، دارای جایگاه ممتاز در علم رجال معرفی کرده‌اند. زمانی که علامه شیخ محمدتقی شوشتری در سال ۷۴ درگذشت، گفته می‌شد که ضربه‌ای غیر قابل ترمیم به علم رجال شیعه وارد شده است اما خیلی زود عالمان رجالی برجسته‌ای خلا‌عالمه شوشتری را پر کردند و آیت‌الله... شبیری یکی از این چهره‌های موثر بود. شبیری زنجانی در خانواده‌ای حوزوی رشد کرد. پدرش، آیت‌الله... سیداحمد شبیری زنجانی، از عالمان شناخته شده قم و از شاگردان شیخ عبدالکریم حائری یزدی مؤسس حوزه علمیه قم بود. او از سال‌های نو جوانی وارد حوزه شد و بخش مهمی از تحصیلات خود را در قم گذراند. بعدها دو بار به نجف رفت و در درس فقهایی چون سید عبداللّٰه‌ای شیرازی و سیدمحسن حکیم شرکت کرد و از درس فقه و اصول آیت‌الله... سیدابوالقاسم خویی نیز بهره برد. در قم نیز از شاگردان آیت‌الله... سید حسین بروجردی بود و سال‌ها در درس آیت‌الله... سیدمحمد محقق داماد شرکت کرد. گزارش‌های حوزوی از ۲۱ سال حضور او در درس محقق داماد حکایت دارند، دوره‌ای که در آن با چهره‌هایی مانند امام موسی صدر و محمد بهشتی نیز هم‌بحث بود. این سابقه نشان می‌دهد که آیت‌الله... شبیری به نسلی از روحانیون تعلق داشت که ارتباط علمی آنان با نسل‌های پیشین حوزه، به پیش از انقلاب بازمی‌گشت. در واقع، یکی از اهمیت‌های تاریخی وی این بود که بخشی از حافظه زنده حوزه قم را با خود حمل می‌کرد، حافظه‌ای که از حائری و بروجردی تا محقق داماد، خویی و دیگر فقهای برجسته امتداد داشت.

◀ **رجالی عظیم معاصر**

همانطور که گفته شد شهرت علمی آیت‌الله... شبیری تنها به فقه و اصول محدود نبود و علم رجال یکی از حوزه‌های مهم فعالیت او محسوب می‌شد. علم رجال دانشی است که در آن اعتبار راویان و اسناد روایات بررسی می‌شود. «تحقیق رجال نجاشی» از آثار مهم اوست و فعالیت‌های علمی او در حوزه رجال و فقه‌الحديث نیز ادامه پیدا کرد. دقت در بررسی اسناد و توجه به جزئیات تاریخی و رجالی، از ویژگی‌هایی بود که در توصیف جایگاه علمی او مورد تأکید قرار گرفته است. از سوی دیگر، آیت‌الله... شبیری صرفاً صاحب تألیف نبود؛ استاد حوزه نیز بود. او در دهه ۱۳۴۰ از استادان مدرسه حقایق قم بود و درس خارج فقه خود را پیش از سال ۱۳۸۸ قمری آغاز کرد. این درس سال‌ها ادامه داشت و در کنار آن، تدریس اصول نیز در کارنامه او قرار گرفت. بعدها مدرسه فقهی امام محمد باقر (ع) را تأسیس کرد؛ مرکزی که هدف آن مطالعات فقهی و تربیت طلاب متخصص عنوان شده است. در عین حال نمی‌توان از حوزه‌های علمیه سخن گفت و به سیاست اشاره نکرد. آیت‌الله... شبیری در این موضوع هم شخصیتی خاص و منحصر بفرق بود. او آشکارا بجز معدود مواردی که مستقیماً به حوزه مربوط می‌شد، وارد منازعاتی از این دست نشد و با آگاهی از خطرات این مسیر، خود را از آن منزه داشت.

رئیس جمهور:

حمایت از معیشت در صدر اولویت‌های دولت است

مسئله کند. رئیس جمهوری با بیان اینکه قرار است شعار اول مهر امسال این باشد که شما دانش‌آموزان مشکل حل کنید، اظهار کرد: هر کدام از شما باید فکر کنید چه مشکلی را می‌توانید حل کنید. فکر کنید و مشکل حل کنید. به تهنیه‌ای می‌توانید مشکل حل کنید. با اتحاد هم می‌توانید. ولی وقتی متحد شوید، بهتر می‌توانید کار کنید. امیدوارم موفق شوید. همچنین جلسه بررسی راهکارهای تأمین منابع پایدار برای افزایش اعتبار کالابریک، صبح دیروز یکشنبه ۲۹ شهریور ۱۴۰۵ با حضور مسعود پزشکیان رئیس‌جمهور، اعضای تیم اقتصادی دولت و جمعی از معاونان و نمایندگان دستگاه‌های ذی‌ربط برگزار شد. در این جلسه، ظرفیت‌های مختلف تأمین مالی طرح افزایش اعتبار کالابریک به صورت کارشناسی مورد بررسی قرار گرفت و میزان و قابلیت اتکای منابع حاصل از مطالبات دولت از بخش گاز صنایع، صرفه‌جویی در مصرف سوخت، بازتنظیم یارانه‌های حمایتی دهک‌های پردرآمد و مطالبات خارجی دولت ارزیابی شد. پزشکیان با تأکید بر ضرورت تأمین منابع پایدار برای اجرای این سیاست حمایتی، تصریح کرد: منابع و اعتبارات تخصیص یافته به دستگاه‌ها و نهادهای پرهزینه و کم‌اثربايد مورد بازنگری قرار گیرد و ظرفیت‌های حاصل از کاهش هزینه‌های غیرضروری در مسیر حمایت از معیشت مردم به کار گرفته شود. وی همچنین بر ضرورت انضباط مالی، مدیریت هزینه‌ها و صرفه‌جویی در مخارج دستگاه‌های اجرایی تأکید کرد و خواستار شناسایی و استفاده از ظرفیت‌های

معاون پارلمانی رئیس‌جمهور:

مسیر گفت‌وگو، میان دولت و مجلس فعال است

مجلس و پاسخگویی به مطالبات نمایندگان را یک اولویت راهبردی دانسته است. این حجم از نشست‌های بیان می‌کند که دولت نه تنها از ارتباط با مجلس فاصله نگرفته بلکه در شرایط سخت نیز تلاش کرده است مسیر گفت‌وگو، اقناع و حل مسأله را فعال نگه دارد.

رئیس‌جمهور با حضور در آیین آغاز سال تحصیلی ۱۴۰۶-۱۴۰۵ ضمن نواختن زنگ آغاز سال تحصیلی جدید خطاب به دانش‌آموزان اظهار داشت: می‌دانید من که اکنون اینجا ایستاده‌ام و رئیس‌جمهور هستم از یک خانواده معمولی و کارمند به اینجا رسیده‌ام. شما اگر ذهن و فکرتان این باشد که بهترین شوید، می‌توانید بهترین شوید. مسعود پزشکیان گفت: ما هم در این مسیر تلاش خواهیم کرد. معلمان تلاش خواهند کرد که به شما خوب درس دهند تا شما خوب آموزش ببینید. انسان فقط به جایگاه خدا نمی‌تواند دست یابد، وگرنه به هر جایی که بخواهد می‌تواند برسد. رئیس‌جمهوری یادآور شد: می‌توانیم علم و مهارت پیدا و مشکلات مردم، خانواده، محله، شهر، کشور و حتی مشکلات دنیا را حل کنیم. ما می‌توانیم و شما می‌توانید. ما به شما اعتماد داریم و دل‌بسته‌ایم و هر کاری خواهیم کرد تا شما بتوانید طلای وجود خود را ظاهر کنید. شما از طلا با ارزش‌تر هستید. وی ادامه داد: دلم می‌خواهد به همه مردم کشورم کمک کنم. دلم می‌خواهد با همه دوست شوم. دلم می‌خواهد اگر کاری از دستم برمی‌آید کمک حال مردم و کشورم باشم. شما می‌توانید با ما دست به دست هم دهیم و ایران را بسازیم. پزشکیان افزود: من می‌توانم بهترین را بدترین شوم. شما می‌توانید بهترین را بدترین شوید؛ انتخاب با شما است و زحمت می‌خواهد. آدم مفت به جایی نمی‌رسد. باید زحمت بکنشد و تلاش کند تا بتواند به جایی برسد. هم درس بخواند و هم یاد بگیرد و هم حل

معاون پارلمانی رئیس‌جمهور اظهار کرد: بررسی آمار نشان می‌دهد که نمایندگان در طی دولت چهاردهم ۲۷۴۵ مورد تذکر کتبی ثبت کرده‌اند در حالی که این عدد در دوره مشابه دولت قبل ۴۴۴۵ تذکر بوده آمار فوق‌گویای آن است که حجم تذکرات کتبی در دولت چهاردهم

هوش مصنوعی و بورس اوراق بهادار

ادامه یادداشت / حمل‌ونقل و ایجاد شهرهای هوشمند را دربر می‌گیرد. نمونه‌های بی‌شماری از تأثیرگذاری هوش مصنوعی بر جهان وجود دارد و یکی از مهم‌ترین دلایل نقش رو به رشد آن، فرصت‌های گسترده‌ای است که برای توسعه اقتصادی ایجاد می‌کند. تأثیرگذاری هوش مصنوعی بر اقتصاد در مناطق مختلف جهان نیز قابل توجه است. برآوردها از ظرفیت توسعه اقتصادی ناشی از هوش مصنوعی شامل حدود ۷ تریلیون دلار در چین، ۳۰۷ تریلیون دلار در آمریکای شمالی، ۱۰۸ تریلیون دلار در اروپای شمالی، ۱۰۲ تریلیون دلار در آفریقا و اقیانوسیه، ۰۹ تریلیون دلار در سایر بخش‌های آسیا، ۰۷ تریلیون دلار در اروپای جنوبی و ۰۵ تریلیون دلار در آمریکای لاتین است. چین نیز با هدف تبدیل شدن به رهبر جهانی هوش مصنوعی تا سال ۲۰۴۰، سرمایه‌گذاری گسترده‌ای در این حوزه انجام داده است. مطالعه مؤسسه جهانی مک‌کینزی درباره چین نشان داده است که اتوماسیون مبتنی بر هوش مصنوعی، بسته به سرعت پذیرش، می‌تواند سالانه ۰.۸ تا ۱.۴ درصد به رشد تولید ناخالص داخلی این کشور اضافه کند. در حوزه مالی نیز هوش مصنوعی تغییرات قابل توجهی ایجاد کرده است. نرم‌افزارها اکنون می‌توانند برای تصمیم‌گیری درباره وام‌ها، علاوه بر امتیاز اعتباری و سوابق افراد و شرکت‌ها، حجم زیادی از داده‌های مربوط به وام‌گیرندگان را بررسی کنند. همچنین مشاوران رباتیکی با تحلیل اطلاعات مالی، سبدهای سرمایه‌گذاری شخصی‌سازی شده ایجاد می‌کنند و بخشی از وظایفی را که پیش‌تر بر عهده کارگزاران و مشاوران مالی بود، انجام می‌دهند. هدف این فناوری‌ها کاهش تأثیر احساسات در تصمیم‌های سرمایه‌گذاری و تکیه بیشتر بر تحلیل داده‌هاست. یکی از نمونه‌های برجسته این تحول در بورس اوراق بهادار و به ویژه در معاملات پریسامد دیده می‌شود. در این نوع معاملات، بخش قابل توجهی از تصمیم‌گیری‌ها و اجرای سفارش‌ها توسط ماشین‌ها انجام می‌شود. افراد سفارش‌های خرید و فروش را تعیین می‌کنند و رایانه‌ها آنها را در کسری از ثانیه با یکدیگر تطبیق می‌دهند. الگوریتم‌هایی می‌توانند تا کارآمدی‌ها و تفاوت‌های بسیار کوچک بازار را شناسایی کرده و بر اساس دستورالعمل‌های از پیش تعیین شده، معاملات را انجام دهند. معاملات پریسامد شامل اجرای تعداد زیادی سفارش با سرعت بسیار بالا، اغلب با استفاده از الگوریتم‌های پیشرفته است. این الگوریتم‌ها داده‌های بازار را در زمان واقعی تحلیل می‌کنند، الگوها را شناسایی می‌کنند و در عرض چند میلی‌ثانیه تصمیم می‌گیرند. برخلاف روش‌های سنتی که به قضاوت انسانی وابستگی بیشتری داشتند، هوش مصنوعی می‌تواند حجم عظیمی از داده‌ها را پردازش و معاملات را به صورت خودکار اجرا کند. در نتیجه، سرعت و دقت بیش از گذشته به عوامل تعیین‌کننده در بازارهای مالی تبدیل شده‌اند. حال نکته اصلی اینجاست که چگونه هوش مصنوعی در حال متحول کردن معاملات پریسامد است؟ هوش مصنوعی با فعال کردن الگوریتم‌ها برای تحلیل سریع‌تر داده‌های بازار، شناسایی الگوهای پیچیده و اتخاذ تصمیم‌های معاملاتی در کوتاه‌ترین زمان ممکن، نقش محوری در پیشرفت معاملات پریسامد ایفا کرده است. به این ترتیب، فناوری نه تنها شیوه انجام معاملات را تغییر داده، بلکه بر پویایی گسترده‌تر بازارهای مالی نیز تأثیر گذاشته است.

